

5 Utvecklingsplan Nyströmska gymnasiets bibliotek 2022-2024

Syftet med biblioteksplanen är att integrera biblioteket i undervisningen och att förankra bibliotekets verksamhet i skolan. Biblioteksplanen är ett verktyg som främjar likvärdighet och progression för skolans alla elever.

5.1 Läsning och läsupplevelser

Bibliotekarien stimulerar och ger inspiration till elevernas och personalens läsning genom utställningar och bokprat, enskilt och i grupp. Bibliotekarien anordnar kulturaktiviteter för och med elever med anknytning till litteratur som t ex författarbesök, utställningar och poesidagar och håller kontakt och samarbetar på olika sätt med kommunens stadsbibliotek och kultursekreterare liksom med övriga gymnasiebibliotekarier i länet. De senaste 10 åren har eleverna tillsammans med bibliotekarien drivit bokcirkeln ”Nyströmska skolans litteratursällskap”. De senaste åren har antalet elever med annat modersmål än svenska ökat markant vilket ställer nya krav på biblioteket. Läsfrämjande insatser är av yttersta vikt för att öka dessa elevers möjligheter att klara sina studier.

Inriktning

- Arbeta läsfrämjande för att öka elevernas förutsättningar att lyckas med sina studier
- Sträva efter att skapa läsare som förstår nyttan och glädjen med skönlitteratur

Strategier

- Finna nya metoder för att stimulera elevernas läsutveckling, tex arrangera högläsningstillfällen, bilda små läsgrupper, prata om litteratur och läsning i olika konstellationer samt driva vidare och utveckla bokcirkeln
- Bibehålla och utveckla kulturaktiviteter för och med elever med anknytning till litteratur
- Utveckla samarbetet med olika ämnesinriktningar och därmed visa på skönlitteraturens bredd
- Öka beståndet av litteratur på elevernas modersmål samt lättläst
- Erbjuder egen nedladdning via Legimus till de som behöver talböcker

5.2 Information och lärande

Biblioteket ger möjligheter att erbjuda eleverna individuellt anpassade källor som komplement till kurslitteraturen. Genom biblioteket och dess personal ska eleverna ges möjlighet att utveckla god informationskompetens och kunskaper kring medie- och informationskunnighet, källkritik och sökstrategier. Biblioteket tillhandahåller verktyg för att kunna hitta och bearbeta information från både tryckta och webbaserade källor. Informationskompetens är grundläggande för att klara dagens vardagsliv, men är också en förutsättning för att klara högskolestudier.

I och med att alla elever har sin egen dator följer nya utmaningar och utökade möjligheter för bibliotekets verksamhet. Biblioteket kan enkelt tas med hem och eleverna är inte längre bundna av det fysiska biblioteksrummet.

Webbaserade resurser och läromedel öppnar nya dörrar för elevernas lärande. Detta ställer höga krav på elevernas förmåga att granska och värdera olika källor.

Bibliotekarien undervisar i informationssökning, både i biblioteket och i den ordinarie klassrumsundervisningen och deltar aktivt i undervisningen genom att ge fortlöpande handledning till enskilda elever och elevgrupper vid större fördjupningsarbeten, projekt etc. Bibliotekarien deltar regelbundet på ämneskonferenser och i programgruppsmöten och ingår på olika sätt i skolans pedagogiska verksamhet.

Inriktning

- Vara en tydlig del av skolans pedagogiska arbete
- Samverka med skolläda och övrig personal kring elevernas lärande
- Stärka elevernas medie- och informationskompetens
- Stärka elevernas digitala kompetens

Strategier

- Utveckla och fördjupa det pedagogiska samarbetet med lärarna
- Ge lärarna möjlighet att systematiskt engagera sig i bibliotekets utveckling och verksamhet
- Bibliotekarien deltar vid programgruppsmöten och konferenser för att på ett aktivt sätt engageras i elevernas olika arbeten och projekt
- Bibliotekarien deltar i gemensam fortbildning med skolans pedagoger
- Regelbundet utvärdera verksamheten med återkommande elevenkät i samtliga klasser och verksamheter

5.3 Tillgänglighet

Nyströmska skolans bibliotek är öppet klockan 8-15.30 två dagar i veckan och 8-15.15 två dagar i veckan resp. 9-14 på fredagar. Biblioteket är oftast bemannat.

Inriktning

- Biblioteket ska vara öppet och bemannat under skoltid

Strategi

- Anpassa bibliotekariens och assistentens individuella scheman så att biblioteket alltid är bemannat

6. Bilagor

6.1 Bibliotekslagen 2013:801

2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på 1. de nationella minoritetsspråken, 2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och 3. lättläst svenska.

6 § Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

9 § På folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.

Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut 1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och 2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

10 § Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek

17 § Kommuner och landsting ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.

6.2 Skollagen

2 kap. 36 §

- Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

6.3 Läroplan (Lgr11) för grundskolan

Avsnitt 2.8 Rektorns ansvar:

- skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg
- skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens

6.4 Läroplan (Gy11) för gymnasieskolan

Avsnitt Gymnasieskolans uppdrag:

- Skolan har uppgiften att till eleverna överföra värden, förmedla kunskaper och förbereda dem för att arbeta och verka i samhället. Skolan ska förmedla sådana mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället och som utgår från grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som alla omfattas av. Eleverna ska också kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Deras förmåga att finna, tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktig. Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska information och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. På så vis närmar sig eleverna ett vetenskapligt sätt att tänka och arbeta.
- I ett allt mer digitaliserat samhälle ska skolan också bidra till att utveckla elevernas digitala kompetens. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse av hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska också ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt för att kunna värdera information.

Avsnitt 2.1 Kunskaper

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,
- kan använda bibliotek och deras resurser,
- kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje,

Avsnitt 2.6 Rektorns ansvar

- skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen och för att stärka elevernas språkliga och digitala kompetens,